

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

בעניין: 1. אלה חלמסקי

2. דני חלמסקי

3. עזבון המנוחה בתם של אלה ודני חלמסקי

התובעים

ע"י ב"כ עו"ד אי גלבוץ

- נ ג ד -

מדינת ישראל

הנתבעת

ע"י חרל"פ ע"י ב"כ עו"ד

1

2

3

פסק דין

4

1. ביום טו באדר א תשס"ה (24.2.05) ניתנה בתיק זה החלטה הקובעת את אחריותה של הנתבעת, למותה של התובעת 3 (להלן: "התינוקת") ולהשלכות הנובעות מקריעת רחמה של האם, היא התובעת 1 (להלן: "החלטה").
 כעת אנו עומדים בפני חלקו השני של פסק הדין, אשר בו ייקבע גובה הפיצוי המגיע לתובעים, בשל אותם נזקים אשר נגרמו להם כתוצאה מרשלנותה של הנתבעת.

11

2. בכתב התביעה נתבעו הנזקים הבאים: לעזבון התובעת 3 נתבע פיצוי בראש הנזק של כאב וסבל; להורים נתבעו פיצויים בגין כאב וסבל הכולל גם את שלילת הזכות להורות נוספת; פגיעה בכושר השתכרות של האם והפסד השתכרות לעבר ולעתיד; הפסדי פנסיה; עזרת צד ג' לעתיד והוצאות רפואיות לעתיד.

16

17

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

3. לאחר שניתנה ההחלטה הנ"ל בדבר האחריות, מיום 24.2.05, ביקשו
 התובעים לתקן את כתב התביעה כך שיכלול עילה לפיצוי בגין אובדן
 השתכרות של התובעת 3 ב"שנים האבודות", בהתאם לפסיקת בית המשפט
 העליון בע"א 140/00 עזבון המנוח מיכאל אטינגר ז"ל נ' החברה לשיקום
ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים (פ"ד נח(4), 486, להלן: "פרשת
 אטינגר").
 ב"כ הנתבעת הסכים לתיקון כתב התביעה, מבלי להודות בחבות ומבלי לוותר
 על כל טענה או השגה, כאשר כוונתו של ב"כ הנתבעת הייתה, ככל הנראה,
 לטענה, כי אין ליישם את הלכת "השנים האבודות" על תיקים תלויים
 ועומדים.
 בהחלטה מיום כ באדר ב', תשס"ה (31.3.05)(עמ' 524 לפרוטוקול) נענתי
 לבקשת התובעים והתרתי את תיקון כתב התביעה, במובן של הוספת ראש נזק
 בגין אובדן הכנסה בשנים האבודות, כאשר הוסכם שהנתבעת מכחישה חבותה
 לראש נזק זה.
4. לאחר דיון לא פורמלי בהשתתפות התובעים, אשר התקיים ביום כ"ז באב,
 תשס"ה (1.9.05), הוחלט כי שני הצדדים יגישו תחשיבי נזק, וזאת במטרה
 לסיים את התיק בפשרה. הפער בין נשי תחשיבי הנזק היה רחב ביותר. משלא
 הצליחו הצדדים להגיע לפשרה, ולאחר חקירה קצרה של התובעת 1 על ידי בית
 המשפט, הסכימו התובעים בדיון שהתקיים ביום כז תשרי, תשס"ו (30.10.05)
 כי פסק הדין בתיק יינתן על בסיס החומר המצוי בתיק ובתחשיבי הנזק
 שהוגשו. ב"כ הנתבעת הסכים אף הוא לכך (ראה הודעתו לבית המשפט מיום
 8.12.05).
5. לאור האמור לעיל, אדון בראשי הנזק כסדרם, תחילה אדון בנוקי התובעים 1
 ו-2, ולאחר מכן בתביעת עזבונה של התובעת 3:

27

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

הורים - התובעים 1 ו-2

נזק לא ממוני

1
2
3
4
5 6. בראש נזק זה, טוענים התובעים לשתי עילות פיצוי. האחת משותפת לתובעים
6 1 ו-2 והיא "אבדן היכולת להורות ואובדן הסיכוי לילד נוסף" (סעיף ב 1
7 לתחשיבי הנזק) והשנייה נוגעת לאם בלבד והיא "כאב וסבל בגין נכות גופנית
8 ונפשית ואובדן ילד - הריון שוא".

9
10 7. מההחלטה עולה, כי רשלנותה של הנתבעת גרמה לקרע נוסף ברחמה של האם,
11 אשר התווסף לקרע ברחם שהיה לה בעבר, עקב לידה קודמת. לטענת
12 התובעים, בשל אותו קרע, כרוך הריון נוסף בסיכון גבוה. לטענת התובעים, הן
13 לנוכח החשש מפני צירים מוקדמים שיגרמו לקרע נוסף של הרחם בזמן הריון
14 ולסכנה מוחשית לחיי התובעת והילוד, הן בשל החשש מהתפרצות נוספת של
15 מחלת הלופוס ממנה סובלת התובעת, הנוטה להתפרץ בזמן הריון, והן משום
16 הטרואומה שחוו התובעים בלידה נשוא תיק זה, איבדו הם את אמונם במערכת
17 הרפואית. לטענת התובעים, בשל האמור, מונע מעשה הרשלנות של הנתבעת
18 מן התובעים האפשרות להביא ילדים נוספים לעולם, ובכך נפגעת זכותם
19 הבסיסית להורות ולהמשכיות. התובעים 1 ו-2, בתחשיב הנזק מטעמם, ביקשו
20 לפסוק לכל אחד מהם סך של 500,000 ₪, בהתבסס על ע"א 398/99 קופת
21 חולים של ההסתדרות הכללית נ' דיין, פ"ד נה(1) 765 (להלן: "פרשת דיין").
22 לטענת הנתבעת, אין לפסוק בראש נזק זה כל פיצוי, שכן אין כל מניעה רפואית
23 לכניסתה של התובעת להריון נוסף, ובסופו ללדת תינוק בריא.

24
25 8. בחוות דעתו אשר צורפה לכתב התביעה, כתב פרופ' א' כספי - המומחה הרפואי
26 מטעם התובעים - כי קרע גדול בגוף הרחם, כרוך בסיכון מוחשי לקרע עצמוני
27 במהלך הריון נוסף, עוד בטרם הלידה ולבטח בנסיון לידה רגילה, בהיותו שווה
28 ערך לניתוח קיסרי קלאסי בגוף הרחם. עוד כותב פרופ' כספי, כי הריון עתידי

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 ידרוש מעקב צמוד ביותר במהלך ההריון וניתוח קיסרי מיידי עם הופעת
 2 צירים. לבסוף, מציין פרופ' כספי כי בשל הצלקת בגוף הרחם, קיים סיכון כי
 3 בהריון הבא חיבור השליה לרחם יהיה פתולוגי עם יצירת שיליה נעוצה בשריר
 4 הרחם, מצב אשר דורש לרוב כריתת רחם בעת הניתוח הקיסרי הבא. בשל כל
 5 אלה, מסכם פרופ' כספי וקובע, כי הקרע אשר נגרם ברחמה של התובעת
 6 מהווה "נכות משמעותית בפריונה של הגב' חלמסקי". מתוות הדעת שכתב
 7 פרופ' כספי, ניתן להבין, כי הקרע שנגרם לתובעת עלול להגדיל את הסיכונים
 8 השונים הכרוכים בהריון ולידה נוספים. עוד ניתן להבין כי הקרע שווה ערך
 9 לניתוח קיסרי רגיל.
 10 כאשר נשאל פרופ' כספי בעדותו האם לידה שלישית אפשרית, ענה באופן חד
 11 משמעי: "לידה שלישית אפשרית" (עמ' 30, שורה 27). משהמשיך להישאל
 12 בנושא זה, ענה פרופ' כספי כי יכולתה של התובעת לשוב ולהרות לא הושפעה
 13 כתוצאה מאירוע הרשלני, כי הפיקוח הנדרש במהלך ההריון הוא פיקוח זהיר,
 14 אך שגרתי במהותו, של גניקולוג מן השורה. פרופ' כספי העיד כי הוא עצמו
 15 טיפל בכ-20 מקרים דומים, ובכולם ההריון והלידה עברו כשורה וללא כל בעיה
 16 מיוחדת. פרופ' כספי הקביל בין מצבה של התובעת למצבה של אישה שעברה
 17 ניתוח קיסרי קלאסי (להבדיל מניתוח קיסרי תחתון, הנפוץ יותר היום, עמ' 41,
 18 שורות 12-19). משנשאל פרופ' כספי האם היה מייעץ לתובעת לשוב ולהרות,
 19 אילו הייתה התובעת מטופלת שלו, ובהתחשב בכל הנתונים, ענה (עמ' 32,
 20 שורות 1-7):

21

22 "הייתי אומר לה שתכנס להריון. הייתי מסביר לה את
 23 הסיכונים שתיארתי לעיל, וגם הייתי אומר לה שלי
 24 היו 20 מקרים שעברו בסדר, אבל יש 2000 מקרים
 25 אחרים שסטטיסטית היו נגמרים פחות טוב. האימה
 26 הגדולה שלנו במקרים האלה שלפתע בהריון ללא כל
 27 הודעה מוקדמת יש קרע של הרחם בזמן ההריון. זה
 28 חייבים לומר למטופלת, שדבר כזה יכול לקרות,
 29 שתשקול זאת החלטתה להרות הריון נוסף. וכאשר

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

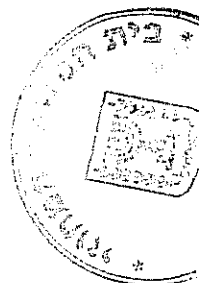
1   היא תשאל אותי, לאחר שהבאתי בחשבון את כל
2   הנתונים האם אתה כרופא ממליץ לי להיכנס להריון,
3   אני אשיב לה בחיוב."

4
5   ובחקירה החוזרת, נשאל פרופ' כספי על ידי ב"כ התובעים את השאלה הבאה
6   (עמ' 41, שורות 1-3):

7
8   "ש: מה מידת הסיכון של הגב' חלמסקי שלנו,
9   להיכנס להריון שלישי, בהנחה, שאתה מביא בחשבון
10   את הנתונים הספציפיים שלה כולל הקרעים שתוארו
11   לפני דקות ספורות?"

12
13   וכך השיב פרופ' כספי (עמ' 41, שורות 4-10):

14
15   "ת: שאלה כזו לא נשאלתי. מה היו הסיכויים
16   שהרחם של גב' חלמסקי ייקרע בהריון שלישי. לו
17   נשאלתי, אינני יודע את התשובה, כיוון שאין לנו
18   נתונים כאלה בספרות. אני יכול לומר שאם הרחם של
19   הגב' חלמסקי ייקרע במהלך ההריון השלישי, שליש
20   מהקרעים הללו יהיה בזמן ההריון בכלל ולא בזמן
21   הלידה, ושני שלישים יהיו בזמן הלידה השלישית
22   שלה, אם היא לא תעבור ניתוח קיסרי קודם. אבל אם
23   ניקח 1,000 נשים כמו הגב' חלמסקי שנכנסות להריון
24   שלישי, לכמה מהן יקרע הרחם במהלך ההריון, אין לי
25   נתון, הוא נמוך מאוד; אם לא כן, לא הייתי אומר לה
26   להיכנס להריון."

27

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

- 1 מהאמור עולה, כי לדעתו של פרופ' כספי, אף שהריון ולידה נוספים כרוכים
 2 בסיכונים, אין מדובר בסיכונים נדירים או קשים, וההסתברות להתממשותם
 3 נמוכה. על כן, עולה מהציטוטים לעיל כי דעתו של פרופ' כספי היא, כי, למעשה,
 4 אין מניעה רפואית שהתובעת תשוב ותלד, וכי הוא היה אף ממליץ על כך ומוכן
 5 לקחת על עצמו את האחריות להמלצה שכזו, שכן הוא, לדבריו, נותן עצות
 6 מסוג זה למטופלות שלו.
- 7
- 8 9. דעתו האמורה של פרופ' כספי – המומחה מטעם התובעים – מתאימה גם
 9 לחוות דעתו של פרופ' אוהל – המומחה מטעם הנתבעת – הקובע בחוות דעתו
 10 כי הסיכונים אשר צוינו על ידי פרופ' כספי אינם גבוהים, ואין כל הבדל בינם
 11 לבין הסיכונים אשר היו עומדים בפני התובעת, גם אילו לא הייתה הנתבעת
 12 מתרשלת. וכך סיכם פרופ' אוהל: "סיכוייה של גב' חלמסקי להרות, לשמור
 13 על הריונה ולהוליד יילוד בריא, הינם גבוהים ביותר" (סעיף 14 לחוות דעתו).
- 14
- 15 10. מדברי המומחים עולה בבירור, אין כל מניעה רפואית ממשית המונעת
 16 מהתובעת לשוב וללדת ילד נוסף. על כן, אין להקיש ממקרה זה למקרה
 17 המתואר בפרשת זיין, בה התרשלות הנתבעים מנעה מן התובעים דשם כל
 18 אפשרות לילד משלהם. עוד עולה מחוות דעת המומחים, כי גם הסיכונים
 19 העומדים בפני התובעת, הינם מועטים, הסיכויים כי יממשו הם נדירים, והם
 20 אינם בהכרח תוצאה של רשלנות הנתבעת. בהקשר זה ראוי להדגיש כי
 21 עדויות המומחים הללו הם הראיות היחידות שיש ביחס לסוגיית הכניסה
 22 להריון. כאשר נשאלו התובעים על ידי בית המשפט בנושא זה, השיבו כי הם
 23 מאשרים שלא פנו לרופאים אחרים להתייעץ ביחס לכניסה להריון, לאחר
 24 עדות של פרופ' כספי (עמ' 526, שורות 6-8 לפרוטוקול).
- 25
- 26 11. על כן, החלטתם של התובעים שלא להביא ילד נוסף היא מתוך בחירה אישית
 27 בשל סיבות סובייקטיביות. אף שגם לסיבות אלו, הנובעות ממעשה הרשלנות,

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

- 1 חשיבות , הפיצוי בגינן יינתן במסגרת עילת הפיצוי השנייה אשר התבקשה,
 2 והיא הכאב והסבל אשר נגרמו לתובעת בשל עצם האירוע.
 3 לסיכום, הגעתי למסקנה כי בנסיבות אשר תוארו לעיל, אין התובעים 1 ו-2
 4 זכאים לפיצוי בגין אובדן היכולת להרות ואובדן הסיכוי לילד נוסף.
 5
- 6 12. עילת הפיצוי השנייה לה טוענים התובעים בראש הנזק של הכאב והסבל,
 7 נחלקת גם היא לשניים: החלק האחד נוגע לכאב והסבל אשר נגרמו לתובעת
 8 בגין הנכות הגופנית והנפשית אשר נגרמה לה כתוצאה מאירוע הרשלנות,
 9 והחלק השני נוגע לכאב והסבל ממנו סבלה התובעת במהלך הלידה.
 10
- 11 13. לשם הערכת נכותה הנפשית של התובעת, הוגשה על ידי הנתבעים חוות דעתה
 12 של ד"ר נ' קרת, מומחית לפסיכיאטריה. חוות הדעת לא נסתרה, והתובעים לא
 13 הגישו כל חוות דעת מטעמם. בחוות דעתה, סקרה ד"ר קרת את תולדות חייה
 14 של התובעת, כולל אירוע הרשלנות, את מצבה ביום כתיבת חוות הדעת, זאת
 15 לאחר שביצעה בדיקה מתאימה. בסיכום של חוות הדעת נכתב (עמ' 4-5 לחוות
 16 הדעת):
- 17
- 18 "נראה כי הגב' חלמסקי עברה חוויה טראומטית,
 19 ולאחריה פיתחה סימפטומים אשר קיימים בתסמונת
 20 הבתר חבלתית החריפה, אם כי, ככל הנראה לא את
 21 התסמונת המלאה. כפי שקורה בדרך כלל, גם אצל
 22 הגב' חלמסקי, עם הזמן (ובמיוחד בתוך השנה
 23 הראשונה לאחר האירוע) - חלה נסיגה
 24 בסימפטומטולוגיה הבתר חבלתית. הנסיגה הייתה
 25 ספונטנית, וללא התערבות טפולית. תלונותיה כיום
 26 (על חלומות בתדירות של כפעם בשבוע, נטיה לכעס
 27 ותנודות במצב הרוח) - לא די בהן כדי לאבחן אצלה
 28 כיום קיומה של התסמונת הבתר חבלתית (PTSD).

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 תפקודה של הגב' חלמסקי - שמור. הן התפקוד
 2 התעסוקתי והן המשפחתי - חברתי.
 3 מתוך כל הנ"ל ניתן לקבוע כי על פי סעיף 34 לתקנות
 4 המוסד לביטוח לאומי, בעקבות הלידה שהייתה ב-
 5 7.12.97 לא נותרה לגב' חלמסקי נכות נפשית צמיתה
 6 כלשהי."

7
 8 מהאמור עולה, כי לתובעת לא נותרה כל נכות נפשית בגין אירוע הרשלנות, ועל
 9 כן היא אינה זכאית לפיצוי בגין כאב וסבל אשר נגרמו לה כתוצאה מנכות
 10 נפשית.

11
 12 14. בתחשיבי הנזק טענה התובעת כי הקרע שברחמה יוצר חולשה יחסית של
 13 הרחם וסיכון נוסף בהריון. על כן, לטענה יש לקבוע לה נכות פיזית בשל אותו
 14 קרע. ברם, התובעת לא הביאה כל ראיה רפואית לתמוך בטענתה, העומדת,
 15 בניגוד לחוות דעתם של המומחים הרפואיים (כפי שפורט בפיסקאות 8-9
 16 לעיל). ראוי להזכיר בהקשר זה כי בתשובה לשאלת בית המשפט הצהירה
 17 התובעת כי לא חלה החמרה במחלת הלופוס וכי היא משתמשת בתרופות
 18 כולל סטרואידים ומצבה הגופני ככל שקשור במחלת הלופוס הוא כמו שהיה
 19 לפני האירוע נשוא המשפט (פרוטוקול, עמ' 526, שורות 10-12).
 20 על כן, בדומה לנכות הנפשית, יש לקבוע כי לתובעת אין כל נכות פיזית והיא
 21 אינה זכאית לפיצוי.

22
 23 15. עתה נותר לנו רק החלק השני והוא הכאב והסבל אשר נגרמו לתובעת כתוצאה
 24 מהאירוע הרשלני עצמו, קרי: הלידה ומותה של התינוקת שנבע ממנה.
 25 לטענת הנתבעים, התובעת היא נפגעת משנית לנפגעת העיקרית שהיא
 26 התינוקת; על כן, לטענתם (ראה סעיף 3 לתחשיבי הנזק אשר הוגשו מטעם
 27 הנתבעת), בכדי להיות זכאית לפיצוי, על התובעת לעמוד בקריטריונים אשר

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 נקבעו ברע"א 444/87 אלסוחה נ' עזבון דאהן ז"ל, פ"ד מד (3) 397 (להלן):
 2 "הלכת אלסוחה".

3 טענתם של הנתבעים אינה מקובלת עלי. לטעמי, התובעת אינה נפגעת משנית
 4 – כטענת הנתבעת - כי אם הנפגעת העיקרית, בכל הנוגע לכאב והסבל אשר
 5 נגרמו לה במהלך הלידה בשל רשלנות הנתבעת. בפיסקאות 25-14 להחלטה,
 6 תוארו בפירוט הליכי הלידה, אשר הביאו בסופם למותה של התינוקת. כמוסבר
 7 שם, מדובר בלידה ארוכה במיוחד, אשר לוותה באי וודאות ובכאבים רבים
 8 לתובעת עצמה, והסתיימה בקרע ברחם ובניתוח קיסרי במצב חירום. העובדה
 9 שהתינוקת אשר נולדה בלידה מיוסרת זו, נפטרה ימים מועטים לאחר הלידה,
 10 אך הוסיפה סבל, אשר הינו אכן כבד משקל, על הסבל הגופני והנפשי הרב
 11 ממנו סבלה התובעת עצמה. תביעתה של התובעת כאן עוסקת בכאב ובסבל
 12 אשר נגרמו לה עצמה, במהלך האירוע הנזיקי, ללא כל קשר לנזק אשר נגרם
 13 לביתה התינוקת. על כן, אין עליה לעמוד בתנאי הלכת אלסוחה.

14 במסגרת טענותיה בנושא זה, הפנתה הנתבעת לפסק דינו של השופט כ' מוסק
 15 בת.א. (שלום-ירושלים) 2895/03 עזבון המנוח ינון חייק ז"ל נ' הדסה (לא
 16 פורסם להלן: "פרשת חייק"), בו נדחתה דרישת התובעים לפיצוי בגין מותו של
 17 בנם התינוק. אין הנידון שם מתאים לעניינינו. האירוע הנזיקי בפרשת חייק
 18 אירע לאחר הלידה, כאשר התינוק היה בבית התינוקות, והנזקים הפיזיים
 19 בעטיו, נגרמו לתינוק בלבד. הוריו של התינוק שם לא סבלו כל כאב או סבל
 20 בגופם, אלא היו, אכן, נפגעים משניים, על פי הלכת אלסוחה. על כן, משלא
 21 עמדו בקריטריונים של אותה הלכה, נדחתה תביעתם. ברם, בעניינינו, כאמור,
 22 גרם האירוע הנזיקי לסבל פיזי ונפשי לאם גופה, ללא כל קשר לניזקה של
 23 התינוקת, ועל כן זכאית האם לפיצוי עצמאי, ללא קשר להלכת אלסוחה.

24

25 16. בהחלטה בת.א. (ירושלים) 1569/98 ג'נימאת נ' המכונה "עמי" עובד שירות
 26 הביטחון הכללי (תק-מח 2005(4), 8740) עסקתי במתן פיצוי על כאב וסבל
 27 אשר נגרמו לתובע שם במהלך האירוע הנזיקי, אשר אף שהיו ניכרים, הותרו
 28 לו נכות מינימאלית בלבד. לאחר שסקרתי את הפסיקה בנושא זה, על כיווניה
 29 השונים, קבעתי, כי עצם הכאב והסבל מהם סובל הניזוק במסגרת המעשה

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 הנזיקי, בין אם יש נכות גופנית בצידם ובין אם לאו, מזכים את הניזוק בפיצוי
 2 בגין נזק לא ממוני.
 3 יש לגזור מהאמור שם גם לעניינינו ולקבוע, כי הסבל אשר סבלה התובעת
 4 במהלך הלידה, הסבל הגופני והנפשי כאחד, מזכה אותה בפיצוי, גם אם לא
 5 נותרה לה בעקבות האירוע כל נכות גופנית (ראה גם את פסק דינו של חברי
 6 השופט י' ענבר: ת.א. (י-ם) 4148/02 לוי נ' מרכז רפואי שערי צדק, תק-מח
 7 2004 (4) 4176).
 8 על כן, ולאור מגמת הפסיקה להגדיל את הפיצוי בגין ראש נזק זה, אני פוסק
 9 לתובעת בראש נזק זה סך של 200,000 ₪.

נזק ממוני לתובעים 1 ו-2

10
 11
 12
 13 17. בסעיף 3 לתחשיבי הנזק, טענו התובעים כי עקב נכותה הנפשית של התובעת 1
 14 קיים סיכוי ממשי, כמעט ודאי כי התובעת לא תוכל להתמיד לאורך השנים
 15 בעבודתה כמורה או תאלץ להפחית במידה משמעותית את היקף משרתה. על
 16 כן ביקשו התובעים סך של 248,000 ₪ על פי חישוב של אובדן 15% משכרה של
 17 התובעת 1 עד גיל 67 ואובדן פניסה מתאים עד גיל 81.
 18 הנתבעים טענו, כי על פי חוות הדעת של המומחית לפסיכיאטריה, ד"ר קרת,
 19 התובעת אינה סובלת היום מכל נכות או מיגבלה נפשית. על כן, אין כל סיבה
 20 רפואית לפרישתה של התובעת מעבודתה מוקדם מהרגיל או לצמצום היקף
 21 העבודה.

22
 23 18. מקובלת עלי עמדת הנתבעים במלואה. עמדה זו מתיישבת גם עם הרושם אשר
 24 קיבלתי מדבריה של התובעת 1 בדיונים שלפניי, בהם אמרה התובעת 1
 25 במפורש כי היקף עבודתה נשאר כשהיה, והיא אף הוסיפה ללמוד ולהתקדם
 26 בעבודתה כמורה, מאז האירוע ועד היום. על כן איני רואה מקום לפסוק
 27 לתובעים פיצוי בגין הפסד השתכרות כל שהוא.

28

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

19. בקשתם של התובעים להוצאות עבור חוות דעתו של מומחה פסיכיאטרי (סעיף 41 לתחשיבי הנזק של התובעים), אמורה הייתה לבוא על סיפוקה, בפסיקת ההוצאות בתיק זה אשר ניתנה בפסקה 88 להחלטה ובכך אני מאמץ את תשובת עו"ד חרל"פ בתחשיבי הנזק של הנתבעת (סעיף 4א).

עזבון התינוקת - התובעת 3

נזק לא ממוני

20. בפסיקת פיצויים בשל נזקי גוף מקובלים שני סוגים של פיצויים בשל נזק שאינו נזק ממון: האחד - כאב וסבל הנפסק לנפגע החי; והשני - קיצור תוחלת החיים הנפסק לעזבונו של הנפגע שנפטר בשל העוולה (וראה: ד' קציר, פיצויים בשל נזק גוף, עמ' 680) בע"א 4118/91 עזבון ארגמן נ' חפצדי (תק-על 1702 (2) 94) לא נערכה הבחנה בין קיצור תוחלת חיים ובין כאב וסבל, אלא נפסק סכום גלובלי אחד לשניהם.

21. במקרה דנא, אני סבור כי יש לפצות את עזבונו של המנוחה בשל הנזק הלא ממוני בגין כאב וסבל במשך 8 ימי חייה של המנוחה ובגין קיצור תוחלת חייה.

22. התובעים עותרים לפיצוי בסכום כולל של 786,000 ₪, הנחלק ל - 300,000 ₪ בגין כאב וסבל אשר נגרמו לתובעת 3 במהלך הלידה ובימים שאחריה טרם למותה, וסך של 486,000 ₪ בגין קיצור תוחלת החיים. סך זה מבוסס על חישוב אריתמטי של הכפלת 81 שנות חייה המשוערות של התינוקת, על פי ערך של 6,000 ₪ לשנת חיים. סך זה מהווה, על פי מאמרו של ר' פרי, "על חוסר העקביות בפסיקת פיצויים בגין קיצור תוחלת חיים", עלי משפט כרך ד' (תשס"ה), עמ' 151, אשר צורף לתחשיבי הנזק של התובעים, את הסך הממוצע הנפסק בגין קיצור תוחלת חיים.

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

- 1 הנתבעים, מצידם, טענו כי התינוקות נפטרה ימים ספורים בלבד לאחר לידתה,
 2 עוד בטרם הייתה מודעת למצבה הקשה. על כן הציעו הנתבעים בגין הכאב
 3 והסבל סך של 30,000 ₪. בגין קיצור תוחלת החיים הציעו הנתבעים סך של
 4 50,000 ₪, וטענו כי תוחלת חייה של התינוקות הייתה קצרה ממילא, בשל
 5 המצב הקשה בו נולדה.
 6
- 7 23. לאחר שעיינתי בפסקי הדין אשר הוזכרו על ידי הצדדים, ולאור מגמת הפסיקה
 8 להגדיל את הפיצויים הניתנים בראש נזק זה, מסקנתי היא כי יש לפסוק
 9 לעזבונה של תינוקות סך של 125,000 ₪ בגין כאב וסבל וסך של 400,000 ₪ בגין
 10 קיצור תוחלת חיים, ובסך הכול 525,000 ₪.
 11 אסביר, בקצרה, כיצד הגעתי למסקנה זו.
 12
- 13 24. בת.א. (ירושלים) 3169/01 עזבון המנוח שמואל בורנשטיין ז"ל נ' המרכז
 14 הרפואי ע"ש רבין (בי"ח בלינסון) (תק-מח 2005(2), 5483) עסקתי בסוגיית
 15 פסיקת הפיצויים בגין נזק לא ממוני. כך נכתב שם בשאלה כיצד יש לקבוע את
 16 שיעור הפיצוי בגין נזק לא ממוני:
 17
- 18 "מהן אותן נסיבות קונקרטיות, ומה הם אותם
 19 משתנים המשפיעים על שיעור הפיצוי המגיע לניזוק
 20 או לעזבונו? על אף השוני בין המקרים שנדונו
 21 בפסיקה, מספר גורמים חוזרים עולים ומתבססים
 22 כשיקולים אותם על בית המשפט לשקול בבואו לפסוק
 23 פיצוי עבור נזק לא ממוני. משתנים אלו הם, בין
 24 היתר, גילו של הניזוק בזמן התאונה ותוחלת חייו
 25 הצפויה במצבו (ע"א 236/61 בנין נ' ורמבוד, פ"ד טו
 26 1612, 1617; ע"א 6978/96 עמר נ' קופת חולים של
 27 ההסתדרות הכללית, פ"ד נה(1), 920, 929); הנסיבות
 28 בהן נגרם הנזק ובהן מידת רשלנותם של הנתבעים
 29 (ת.א. 2581/89 בוים נ' גטהין, תק-מח 93(2) 218,

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 אשר אושר בע"א 2517/93 ביום נ' גטהין, תק-על 94)
 2 2) 335; ת.א. (ת.א.-יפו) 1037/93 דיין נ' קופת חולים
 3 של ההסתדרות הכללית, אתר נבו, אשר אושר בע"א
 4 398/99 קופת חולים של ההסתדרות הכללית נ' דיין,
 5 פד"י נה (1) 765, הסבל שנגרם לניזוק במהלך האירוע
 6 הנזיקי כפי שעולה מעדויות חיצוניות כאלו ואחרות
 7 (לדוגמא סימני ציפורנים על קיר זירת האירוע בת.א.
 8 (ת"א-יפו) 10586/00 יורשי עזבון המנוחה נילי דבוש
 9 ז"ל נ' עיריית ת"א - המחלקה לכיבוי אש, תק- מח
 10 2003(3), 8890, תנוחת גווית הניזוק בע"א 8216/99
 11 עזבון המנוח סמיון פרידמן נ' רפופורט, תק-על 2001
 12 (2) 15, מניין ואופי האופרציות הרפואיות אותן עבר
 13 הניזוק בשל האירוע, מספר ימי האשפוז בבית
 14 החולים, ועוד. "

15
 16 במקרה שלפנינו מדובר בתינוקת אשר נולדה, עקב רשלנות הנתבעת, סובלת
 17 מפגיעה קשה ביותר במוח, אשר לא עזבה את בית החולים מעולם ואשר מצבה
 18 התדרדר עד שביום השמיני נקבע מותה. אין כל דרך להעריך האם, ועד כמה,
 19 סבלה התינוקת במהלך הלידה ובזמן האשפוז שקדם למותה. עם זאת, ניתן
 20 לשער כי חייה הקצרים של התינוקת היו רצופים סבל, שנבע מהאירוע, גם אם
 21 לא בהכרח ידעה, בגילה ובמצבה, לאפיינו, לכמתו או לקרוא לו בשם. על כן, יש
 22 לפסוק לתובעת 3 פיצוי בשל הכאב והסבל ממנו סבלה בשמונת ימי חייה,
 23 בשיעור של 125,000 ₪.

24
 25 25. בבר"ע 698/86 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלוני, פ"ד מב (2), 661, בעמ' 676,
 26 בין האותיות א-ב) אמר המשנה לנשיא, פרופ' מ' אלון, את הדברים הבאים:

27

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 "הכלל הגדול שצריך להנחות את בית המשפט הוא
2 שאין אנו מוסמכים, ואין אנו רשאים, להבדיל באיזו
3 צורה שהיא בערכו של האדם - בין עשיר בין עני, בין
4 שלם בגופו לבין בעל מום, בין בריא בנפשו לבין לקוי
5 בשכלו. כל בני האדם, באשר נבראו בצלם אלוהים,
6 שווים הם בערכם ובסגולתם".

7
8 ובע"א 506/88 שפר נ' מדינת ישראל, (פ"ד מח (1) 87, בעמ' 126-125) הוסיף
9 המשנה לנשיא אלון ואמר כדלקמן:

10
11 " כלל גדול ויסוד מוסד בעולמה של הלכה כי חיי אדם
12 המה מן הדברים שאין להם שעור, הן מבחינת ערכם,
13 והן מבחינת אורכם. חיי אדם אינם ניתנים למידה
14 ולמשקל, וכל שנייה של חיי אנוש ערכה הסגולי
15 כחיים של שנים רבות וארוכות. וכך נפסקת ההלכה:

16 'הגוסס הריהו כחי לכל דבר... והנוגע בו - הרי זה
17 שופך דמים. למה זה דומה? לנר שמטפטף, כיון שיגע
18 בו אדם - יכבה. וכל המעמץ (= עוצם) עיניו עם יציאת
19 הנפש - הרי זה שופך דמים, אלא ישהה מעט שמא
20 נתעלף' (שבת, קנא, ב; רמב"ם, הלכות אבל, פרק ד,
21 הלכה ה; שלחן ערוך, יורה דעה, שלט, א).

22 גם הנר המטפטף - בוער, וגם הוא - יש בו כדי להאיר.
23 ועל כן נפסקה ההלכה (רמב"ם, שם, והלכות רוצח,
24 פרק ב, הלכה יז; שולחן ערוך, שם):
25 'אחד ההורג את הבריא או את החולה הנוטה למות,
26 ואפילו הרג את הגוסס - נהרג עליו'.

27 וטעמו של דבר:

39
י"ד

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 'אף אם יבוא אליהו ויאמר שלא יהיה לאדם חיים אלא
2 שעה או רגע, מכל מקום, התורה לא חילקה בין הורג
3 ילד שיש לו לחיות כמה שנים ובין הורג זקן בן מאה,
4 בכל ענין ההורג חייב, אף שהוא למיתה עומד, מכל
5 מקום מחמת הרגע שיש לו עוד שיחיה - על זה חייב'
6 (מנחת חינוך, על חינוך, מצוה לד).

7 'דמכיון שאין שיעור וגבול לערכי חיים תכליתיים, הרי
8 לדבר שאין גבול ומידה אין לסמן בו הפרש בין חלק
9 קטן ממנו לבין רבוא רבואות שלו. כי על כן אין חילוק
10 בדין התורה בין הורג איש בריא צעיר לימים לבין הורג
11 איש גוסס זקן בן מאה' (גשר החיים, לר' יחיאל מיכל
12 טיקוצינסקי, דיני אבלות, חלק א, פרק ב, עמ' טז).

13 המצוות שנדחות מפני שמירת חיי אדם ... נדחות גם
14 מפני חיי שעה של אדם, ולו הקצרים ביותר. וכך נפסק
15 לענין חלול שבת (רמב"ם, הלכות שבת, פרק ב, הלכה
16 יח; שו"ע, אורח חיים, סימן שכט, סעיף ד - על פי
17 יומא, פה, א):

18 'מי שנפלה עליו מפולת... מצאוהו חי, אף על פי
19 שנתרוצץ ואי אפשר שיבריא, מפקחין עליו (= את
20 הגל, בשבת) ומוציאין אותו לחיי אותה שעה'.

21 ור' יחיאל מיכל עפשטיין, מגדולי ההלכה בתחילתה
22 של מאה זו, מוסיף ומבהיר (ערוך השלחן, אורח חיים,
23 סימן שכט, סעיף קטן ט):

24 'ואפילו אם ברור אצל הרופאים שימות, אלא שעל פי
25 רפואות יוכל לחיות איזה שעות יותר, מותר לחלל עליו
26 את השבת, דגם לחיי שעה מחללין'.

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 וכך נפסק על ידי ר' שמעון בר' צמח דוראן, מגדולי
 2 המשיבים שבספרד ואלג'יריה במאה החמש-עשרה,
 3 לאמור (שו"ת התשב"ץ, חלק א, סימן נד):

4 'ואפילו לא יחיה אותו מסוכן מפני חלול זה אלא שעה
 5 אחת ואח"כ ימות, מחללין עליו שבת אפילו בשביל
 6 שעה אחת, מפני שגדול הוא לפני המקום הצלת
 7 נפשות, אפילו הצלה מועטת כחיי שעה, שאפילו שבת
 8 שהיא שקולה כנגד כל התורה, מחללין עליה".

9
 10 מדבריו של המשנה לנשיא אלון, עולה חשיבותם האינהרנטית של החיים, בין
 11 אם תוחלתם הצפויה קצרה ובין אם ארוכה היא. דברים אלו משקפים, לדעתי,
 12 את הגישה הראויה לסוגיית קיצור תוחלת החיים, הן על פי המשפט העברי והן
 13 על פי עקרונות היסוד אשר בבסיס המשפט הישראלי, ועל כן, לטעמי, עליהם
 14 לעמוד לנגד עיני השופט בבואו ליתן פיצוי בראש נזק זה (ראה: פרשת
 15 בורנשטיין, פסקאות 49-33).

16
 17 26. בסעיף 6 לתחשיבי הנזק מטעמם, טענו הנתבעים כי על אף עקרון קדושתם של
 18 החיים, לתובעת 3 צפויה הייתה תוחלת חיים קצרה במיוחד, וזאת בשל
 19 הפגיעה הקשה במוחה, לכן, אין לפסוק לה פיצוי ניכר בגין קיצור תוחלת חייה,
 20 שלא התקצרו בהרבה מהצפוי.
 21 טענה זו של הנתבעים מוטב היה לו לא הייתה נטענת, הן על רקע הגישה לעיל
 22 והן על רקע נסיבות המקרה הקונקרטי, אשר מרוקנות את טענת הנתבעת
 23 מתוכנה ומציגות אותה ככלי ריק.

24 ביום 5.3.02 הגיש ב"כ הנתבעת, עו"ד חרל"פ, לבית המשפט הודעה בכתב בה
 25 נאמר, בין היתר, כי הנתבעת לא תעמוד על קיום דיון בשאלת הקשר הסיבתי
 26 שבין הרשלנות הרפואית לבין פטירת הוולד. על כן, משהוכרע בהחלטה כי
 27 הנתבעת אכן נהגה ברשלנות, המסקנה הבלתי נמנעת היא כי האירוע הנזיקי
 28 הוא הסיבה לנזק המוחי שנגרם לתובעת 3 אשר בשל כך היא נפטרה 8

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1 ימים לאחר מכן. דומה כי אין חולק, שללא הנזק המוחי, צפויה הייתה
 2 התובעת 3 להיוולד תינוקות בריאה, בעלת תוחלת חיים נורמאלית לאוכלוסיה
 3 אליה היא נמנית.
 4 לפיכך, טענתם של הנתבעים כי תוחלת חייה הצפויה של התובעת הייתה קצרה
 5 ממילא, עומדת בניגוד להצהרותיהם בזמן המשפט והעלת טענה זו כעת, לאחר
 6 שהסתיימו הראיות בשאלת האחריות, יש בה טעם לפגם.
 7
 8 27. בפרשת בורנשטיין נדונה גם שאלת הערכתו של הפיצוי בגין קיצור תוחלת חיים:

10 " בדומה לתהליך שעברו הפיצויים בגין כאב וסבל, עם
 11 חלוף השנים, החלה הפסיקה מיישמת בפועל מה
 12 שהטיפה לו שנים רבות קודם לכן, ובתי המשפט החלו
 13 לפסוק סכומים "ממשיים", שיבטאו נכונה את
 14 קדושת החיים שאבדו או קוצרו, בעטייה של התנהגות
 15 המזיק. מגמה זו הושפעה, ללא ספק, מהתמורות
 16 שחלו בחברה הישראלית, ובהן העלאת ערך חיי האדם
 17 וכבודו לראש הערכים המוגנים ועיגונו בחוקי היסוד."

18
 19 קנה המידה אשר נבחר לקביעת הפיצוי בכל מקרה ומקרה, היה אורך החיים
 20 שאבדו על פי טבלאות תוחלת החיים הממוצעות המתאימות לכל ניזוק וניזוק.
 21 וכך אמר השופט ברנזון בע"א 15/66 שנער נ' חסן, (פ"ד כ (2) 455):

23 " לפיכך נראה לי כי קנה המידה האפשרי היחיד הוא
 24 אורך החיים שאבד; וגם בזה יש, כמובן מידה לא
 25 קטנה של ניחוש והשערה. אבל לפחות כאן אפשר
 26 להתבסס על ממוצאים סטטיסטיים ועל נתונים
 27 רפואיים אובייקטיביים"

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

28. בניגוד לטענת התובעים, בתי המשפט דחו את דרך החישוב המייחסת ערך קבוע לכל שנה ושנה. כך אמר השופט ריבלין בפרשת אטינגר (עמי 569-568):

3

4 "בכל הנוגע לראש הנזק של קיצור תוחלת חיים או
 5 אובדנם, מודד חשוב הוא אורך תקופת "השנים
 6 האבודות", אף כי מובן הוא שאין לנקוט בדרך של
 7 חישוב "מתמטי", הקובע "תעריף" לכל שנת-חיים".

8

29. לאור האמור, בהתחשב בתוחלת החיים אשר הייתה צפויה לתובעת 3, אילו לא התרשלה הנתבעת, כמו גם בשים לב למגמת הפסיקה בשנים האחרונות, להגדיל את תשלומי הפיצוי בראש נזק זה, יש לפסוק לתובעת 3 סך של 400,000 ₪ בגין קיצור תוחלת חיים.

13

14

שנים האבודות

15

30. כאמור בפסקה 4 לעיל, לאחר מתן ההחלטה בעניין האחריות, תוקן כתב התביעה באופן אשר יכלול ראש נזק בגין שנות ההשתכרות האבודות אשר היו צפויות לתובעת 3, על פי פסיקת בית המשפט העליון בפרשת אטינגר. בתחשיבי הנזק הציעו התובעים כי החישוב יעשה לפי שליש מהשכר הממוצע במשק. הנתבעת הסכימה, כזכור, לתיקון כתב התביעה, אך טענה כי הלכת אטינגר אינה חלה על תיקים תלויים ועומדים, ועל כן אינה רלוונטית לתיק זה. בתחשיבי הנזק שהגישה חזרה הנתבעת על הטענה, אשר נדונה במסגרת סוגיית הכאב והסבל, והיא כי תוחלת חייה הצפויה של התובעת 3 הייתה ממילא קצרה ביותר, על כן אין לפסוק לה פיצוי בגין אובדן שנות השתכרות. לחלופין, הציעה הנתבעת כי הפיצוי עבור השנים האבודות יחושב על פי שיטת "הידות" כאשר היא מניחה כי התובעת תהיה חלק ממשפחה בת 5 נפשות.

27

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

31. ברע"א 8925/04 סולל בונה בניין ותשתיות בע"מ נ' עזבון המנוח אחמד עבד אלחמיד ז"ל (תק-על 2006(1), 2609) אשר ניתן לאחרונה, נקבע על ידי הנשיא ברק, כי להלכת אטינגר תחולה רטרוספקטיבית, והיא חלה גם על תיקים תלויים ועומדים. ברי כי לאור פסיקה מפורשת זו, יש לדחות את טענתה הראשונה של הנתבעת.
- גם דינה של טענתה השנייה של הנתבעת להידחות, וזאת כאמור בפיסקה 25 לעיל.
32. נותרה, אם כן, שאלת הערכת הפיצוי בגין שנים אבודות. כאמור, בעוד שהנתבעים עשו שימוש בחישוביהם במודל "המשפחה הרעיונית" והגיעו לפיצוי בסך של 298,317 ₪, התובעים עשו שימוש במודל "האומדן הגלובלי" ועל פי חישובם סך הפיצוי הנדרש הוא 517,489 ₪.
33. שאלת המודל הראוי לחישוב הפיצוי בגין שנים אבודות, נדון לאחרונה בע"א 10990/05 פינץ נ' הראל תברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 15.3.06, פורסם בנבו, להלן: "פרשת פינץ"). בפסק דינו המפורט, פרש כב' השופט א' ריבלין(שלדבריו הסכימו הנשיא ברק והשופט ג'ובראן) את השיטות השונות לחישוב הפיצוי בגין השנים האבודות, אשר נהגו בפסיקת בתי המשפט המחוזיים מאז הלכת אטינגר ועד היום. לבסוף, קבע השופט ריבלין כי השיטה המתאימה ביותר היא שיטת האומדן הגלובלי, על פיה יש לפצות עזבונו של ניזוק, קטין, רווק, בשיעור של 30% מהשכר הממוצע במשך 46 שנים, המייצגות את שנות העבודה המקובלות מגיל 21 ועד לגיל 67, כל זאת יש להוון, לעיתים בהיוון כפול (פיסקאות 10 ו-11 לפסק הדין).
34. לאור האמור בפרשת פינץ, יש לחשב את הפיצוי בגין השנים האבודות במקרה זה בשיעור של 30% מהשכר הממוצע במשך 47 שנה (כיוון שמדובר בתינוקת), מהוון בהיוון כפול— סך של 483,258 ₪.

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

סיכום

- 1
- 2
- 3 35. הנזק שנגרם לתובעת 2 - נזק לא ממוני (פיסקה 15 לעיל) ₪ 200,000
- 4 הנזק שנגרם לתובעת 3 - נזק לא ממוני (פיסקה 22 לעיל) ₪ 525,000
- 5 הנזק שנגרם לתובעת 3 - שנים אבודות (פיסקה 32 לעיל) ₪ 483,258
- 6
- 7 סה"כ ₪ 1,208,258
- 8
- 9
- 10 36. כאמור בהחלטה הנ"ל מיום 24.2.05, הנתבעת תישא בכל הוצאות המשפט של
- 11 התובעים, אשר כוללות: אגרות, תשלומים למומחים מטעם התובעת, (על פי
- 12 קבלות), כאשר לכל סכום יתווספו הפרשי הצמדה וריבית מיום הוצאתם ועד
- 13 ליום ההחזר בפועל.
- 14
- 15 37. הנתבעת תשא בשכר טרחת עורכי הדין של התובעים, בסך של 20% מן הסכום
- 16 שנפסק בפיסקה 34 לעיל, בתוספת מ.ע.מ. כדין. שכר טרחת עורכי הדין בסך
- 17 של 50,000 ₪ בתוספת מ.ע.מ., אשר נקבע בהחלטה מיום 24.2.05, ינוכה על פי
- 18 ערכו הריאלי קרי: מוצמד בתוספת ריבית כדין, כאמור בהחלטה, משכר
- 19 הטרחה אשר נפסק כאן.
- 20
- 21 38. כל הסכומים האמורים בפסק דין זה ישולמו תוך 30 יום מהיום. לאחר מועד
- 22 זה תתווסף לכל הסכומים ריבית פיגורים, כמשמעותה בסעיף 5(ב) לחוק
- 23 פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א - 1961 (על תיקוניו).
- 24
- 25
- 26
- 27

א 3161/01

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט משה דרורי

1
2
3
4
5
6
7
8

39. המזכירות תשלח העתק פסק דין זה לבי"כ הצדדים.

ניתן היום י' בסיון, תשס"ו (6 ביוני 2006) בהעדר הצדדים.

משה דרורי, שופט

משה דרורי, שופט

בית המשפט המחוזי בירושלים
אני מאשר
שהעתק זה ניתן תמורת לינקור
ביום 8/6/06
מוזכר רגיש

